

Jul 1 - Dec 31,
149 - 300

H. 256

Postarina plaćena u gotovom

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
148

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadónival: Péter király-n. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JUNIUS HÓ 28
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Érett kalászok előtt

megtorpan a gyűlölködő szem, amely a dúsülő föld pazar jótékonyágában több igazságot lát, mint mindabban, amit gyenge, tévelygő emberi értelem tákol össze a gonoszság igazolására. Aranytáblák végtelen mezője fénylik a kéklő ég alatt, s mialatt fülledt, fojtó levegőjű városokban szavak parázs-hegyében izzik a gyűlölet, künn a végtelen jmezőkön engedelmes jóssággal hajítja le dus fejt a kenyéradó kalász. Itt üres szavakból csiholják a testvér-rontás parancsait, s azalatt trillázó pascsirták himnusza énekli a termő föld diadalmas igazságait. Péter és Pál napján pengő kaszaélek ezernyi ezerje vág a kalászok milliárdjai alá, s a föld nem ad választ a botor kérdésre: Szerb vagy, magyar vagy, német vagy? Nincs szerb buza és magyar buza. Buza van, termékeny ölü föld és mindannyiunk számára egyképpen megszentelt kenyér. A föld egyképpen kitarja mindenkinek ölet és bűnös a küzdelem, amely meghamisítani igyekszik a föld örök igazságait. A föld csodatevő, s az ember az, aki nem érti meg e csodát. Amíg itt viharzik a gyűlölet, a testvérbántás csatája, azalatt a hallgatag föld keményre érleli a kalászt, amely egyképpen csillapít minden éhséget. Mialatt itt a politika elvitatja a kenyérhez való jogot, azalatt a föld annyit ad e kincsből, amennyit sohasem kívánhatnak maguknak a vitázó felek külön és együttvéve. A föld jobb, bölcsőbb és igazságosabb, mint mi vagyunk, akik Péter és Pál ünnepén nem tudunk büneinket és hibáinkat elfeledve, mindent megbocsájtva odaborulni mindannyiunk anyja, földanyánk elé. A föld nem romlott meg a mi szavainktól és dus ölet még nem tették betegé a mi vélt igazságaink. A habfehér kenyér, a föld lelke itt van mindennap az asztalunkon és mégsem tudjuk megtanulni tőle azokat az igazságokat, amiket földanyánk hirdet. Mi lövészárkokkal sebezük föl áldott testét és drótkereteit építünk azon a földön, amelyet az Alkotó paradicsomnak teremtett. Hálátlanok vagyunk és tékozlók, gyűlölködők, irigyek és pazarlók, s míg száz parlamentban gyártják a békétlenség igéit, Péter és Pál napján ösanyánk elébünk szórja kenyér milliárdjait: lme, ez az én testem. Egyétek. És a romlott bölcsék nem értik meg a figyelmeztetést. Nem értik meg a föld minden rossztól óvó szavát: Ne tülekedj, ne gyűlölködj, ne fogj fegyvert, hiszen te sem halsz éhen. *Mindannyitoknak jut kenyér*, mert ez az Ó parancsa. Dolgozz, imádkozz, dicsérd Istenedet és szeresd felebarátodat. A többit bízd reám. Eltartalak én tékozló testvérem. Ne reszkess, ne aggódj és ne hídd egy percig sem, hogy a te törvényeid adnak biztonságot az életnek. Életed biztonsága én vagyok, a föld, kit a forró junius csókja minden évben megtermékenyít, hogy erő legyen az izmaidban, tisztánlátás a szemedben és testvérjóság a szivedben. Én mondom, ne féljete. Egyetlenegy sem fog éhenhalni közületek, mert én az Alkotó parancsából gondoskodom mindannyitokról. *De éljetekek békességben és osszátok meg a kenyéret*, amely mindenkit megillet. Osszátok meg a szavakat is és legyen sziveitekben helye, egy párányi helye mindenkinek. A földtől tanuljatok, amely egyetlen törvényt ismer, az adakozó jóssággal és igralommal tele cselekedeteit. Szeressétekek egymást úgy, ahogyan a föld déldeiget és szeret benneteket...

Péter és Pál napján Isten nevével lendüljön kenyéradást arató munkára a pengő kaszák légiója...

Letették az esküt az új radicspárti képviselők

Az új P-R kormány kinevezése előtt

Beogradi tudósítónk jelenti: Miután a parlament tegnapi ülésén a verifikációs bizottság jelentését egyhangulag elfogadták az új radicspárti képviselők tegnap letették az esküt Trifkovic elnök kezébe. A Radics-pártnak immár 67 képviselője van és csak 3 képviselő mandátuma nem lett még igazolva, akik a külföldön tartózkodnak és nem nyújtották be megbízóleveleiket. Ezek dr. Kezman, Bacsinics és Dosen.

A parlament tegnapi ülése után, amely csak öt percig tartott, a pártok képviselői megjelentek a parasztpárt klubjában, ahol az új képviselőknek

szerecskejvánataikat fejezték ki. Az új Pasic-Radics kormány valószínűleg már a legközebbi órákban fog megalakulni. A megegyezést egyetlen ülésen fogják a pártok képviselői szankcionálni, mire azonnal kinevezik az új kormányt, amelyből most már véglegesen kimaradt Pribicevic független demokrata pártja. Radics Pavle tegnap bejelentette a parlament elnökének, hogy a sibeniki és banjalukai mandátumokról lemond, míg a sarajevói mandátumot megtartja.

A parlament legközelebbi ülését kedden fogják megtartani.

Bolgár emigránsok Novisadon

Ismét szaporodott az emigráns-kolóniák száma — 102 bolgár menekült érkezett Novisadra

A Sztambolijzski-kormány bukása után mint ismeretes Bulgária területéről nagyon sokan emigráltak SHS. területre. A kormány a sorsüldözött emberektől nem vonta meg a menedékjogot s a lehetőség szerint támogatta őket elhelyezkedésükben. Később Nisben koncentrált tábort létesítettek, ezt azonban feloszlatták akkor, amikor a bolgár sajtó a Szveti Nedelja templom ellen elkövetett merénylet után bűnrészességgel vádolta a bolgár emigrációt.

A bolgárok nagy része akkor Gornji

Milanovácra került, ott azonban nem volt lehetséges valamennyiük számára elhelyezkedést biztosítani. A kormány újabb intézkedésére most a hányatott életű emberek számára az ország legkülönbözőbb részein biztosítanak munkalehetőséget.

Tegnap éjjel egy száz két főből álló emigráns transzport érkezett Novisadra, ahol ideiglenesen a Városháza udvarán helyezték el őket. A város legközelebbi napokban fog gondoskodni végleges elhelyezésükről a városban és annak közvetlen környékén.

Borzalmas bombamerénylet

Bombát dobtak a Pancsevóval szemben levő Grocka város polgármesterére és családjára — A polgármester két kisleánya szörnyethalt Elmenekült a merénylő

Pancsevórol jelentik: A Pancsevóval szemben a Duna jobb partján fekvő Grotzka város lakosságát egy borzalmas bombamerénylet tartja tegnap óta izgalomban. Az eset részletei a következők:

Pénteken este a város Kis Páris című kávéházának terraszán ült Zsivanovics Vlada polgármester, felesége, két kisleánya és Jovanovics Nikola főjegyző társaságában. Tíz óra előtt néhány perccel a társaság távozni készült, amikor valaki a szemben lévő templom mellől bombát hajított a polgármester felé.

mester kilenc és tizenhárom éves lednyai szörnyethaltak, a polgármester felesége, a főjegyző és Jován Radakovics kávérs rendkívül súlyos sérüléseket szenvedtek.

ma a polgármester csodálatos véletlen folytán sértetlen maradt. A kávéház közönsége azonnal üldözöbe vette a bestiális merénylőt, akinek azonban az éj sötétjében sikerült megszöknie. A nyomozás eddigi megállapításai szerint a merénylő borzalmas tettét boszszúból követte el. A merénylet két áldozatát ma, vasárnap délután temetik. Dacára a legszélesebb körben bevezetett nyomozásnak, a merénylőt eddig nem sikerült kézrekeríteni.

Letartóztattak egy álinспектиort

Börtönben Lungulov a volt sztarakanizsai főkapitány egyik feljelentője Leleplezték az utlevél-hamisító bünszövetkezetet

Az elmúlt héten jelentették, hogy Lungulov Radivoj, volt sztarakanizsai rendőrfőkapitány ismeretes meghurcoltatásával kapcsolatosan eljárást vezettek be azok ellen, akik koholt vádak alapján még Lungulov letartóztatását is kitudták eszközölni. Szubotica-i jelentés alapján már akkor közöltük, hogy Lungulovot feljelentő azért hurcolták meg, mert le akart lapelni egy igen kiterjedt szervezettel rendelkező utlevél-hamisító bandát, amely rövid idő alatt ezernél több hamisított utlevelet hozott forgalomba.

A megindított nyomozás első szálai Beogradba vezettek, s már az első napokban súlyosan kompromittáló adatok birtokába juttatták a nyomozó hatóságokat egy magasrangú belügyminiszeri tisztviselő öccsével szemben.

Ma beogradi jelentés közli, hogy a vizsgálat folyamán a rendőrség letartóztatásba helyezte Sztragarac Vladót, akinek bátyja mint főtisztviselő a belügyminiszeriumban teljesít szolgálatot. Megállapítást nyert, hogy Sztragarac — bátyjának tudtán kívül — a kisebb nagyobb családok egész sorozatát követte el, s többiben mint „belügyminiszeri inspektor” utazott a Vajdaság területén. A letartóztatott szélhámost a szubotica-i ügyészség megkeresésére egyébként a napokban Szubotica-ra szállítják, s a vizsgálatot ott kiterjesztik azokra is, akik bűnrészességgel vádolhatók.

A bünszövetség többi tagjai ellen is megindították a vizsgálatot s már legközelebb további letartóztatások várhatók.

Érettségi vizsgák

a novisadi állami főgimnáziumban

Az állami főgimnáziumi érettségi vizsga eredményeket tegnap délután hirdették ki. Kitűnően érett lett 15: Vukovics György, Kiszelica János, Melwinger János, Popovics Száva, Francuski János, Quittner Ede, Andrics Dejan, Jarkov Miroszlav, Trpinac Pál, Ralics Radoszlav, Matics Braniszlav, Bogyicki János, Grujics Nesztor, Lucics Dejan, Konstantinovic Konstantin, jesejen érett lett 26: Wagner Károly, Morovics Dejan, Kurbaftinszki Jarko, Nikolics Boriszlav, Deszkovics Alarich, Lyotics Borivoj, Adamovics Péter, Natan Ervin, Vukovics György, Rajkov Milivoj, Mraz András, Szavin István, Ivics Milenko, Lusztig Róbert, Komarovszki Szergej, Kovacevics Száva, Jovanov Zsvikó, Jozsifovics István, Gajdobranszki Zsarko, Lederer András, Popov Szekula, Borocki Tódor, Mijatovics Vojin, Königstättler Emil; jól érett 19: Gresser Miklós, Jankovics Dimitrije, Molter Károly, Dragosavlyevics György, Kirics Labud, Malin Zlatoje, Medvecki Dragutin, Novakov Zsarko, Rakics Gligorije, Schmidt Henrik, Popov Prvoszlav, Szottics Ferenc, Kolarov Ognjev, Pavlov Vukasín, Wiegenfeld Richard, Jovanovics Vojtszlav, Gál Imre, Jovanov Milan, Midics Borivoj.

A tegnapi kenyérkiosztás

200 kiló kenyéret osztottak ki

A tegnapi kenyérkiosztás már az Ingyenkenyér Egyesület új helyiségeiben folyt le, a feljebbviteli bíróság második udvarában, amelyet a polgármester bocsátott az Egyesület rendelkezésére. Ezuttal 200 kiló kenyéret osztottak ki a szegények között, akiknek száma különben napról-napra szaporodik. Most már jönnek azok is, akiket eddig bizonyos szegényérzet tartott vissza attól, hogy személyesen jelentkezzenek a kenyéradagért. Nagy örömet keltett tegnap a szegények között Radulovics mészárosmester meglepetése, aki 3 kosár tőpörtöt és kolbászt osztott ki a szegény éhesek között. Reméljük, hogy Radulovics nemes gesztusa nem marad követő nélkül és hogy a többi jóltevő is sietnek a szegények segítségére. Dr. Mócs Sándorné alelnök 500 dinárt adományozott az egyesületnek és ezáltal az alapító tagok sorába is lépett.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1229.— Prága 58.50
Budapest 1227.— Newyork 173.—

Junius 27	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.93	—	—
Zürich	—	1118.—	1120.—
Newyork	515.—	57.80	57.60
London	25.035	280.—	280.50
Páris	23.70	262.—	264.—
Milano	18.25	207.—	206.50
Prága	15.25	170.—	171.25
Berlin	122.60	—	—
Budapest	0.00726	—	—
Brüssel	23.50	—	—
Bécs	0.00726	0.0812	0.0812
Bukarest	2.40	—	—
Amsterdam	206.60	—	—
Szófija	3.70	—	—
Krisztánia	—	—	—
Szaloniki	8.35	—	—
Varsó	—	—	—

Olvassa a „Délbácska”-t!

A legdrágább város

Ujból megállapítják a novisadi piac irányait — Leszorítják az elsődrendű közszükségleti cikkek túl magas árait

Dr. Milovanovics Milován polgármester a novisadi kiszélesített tanács egy határozata alapján megállapodásra jutott a főkapitánnyal arravatkozól, hogy a már régebben megalakított árvizsgáló bizottság újból kezdje meg működését. A bizottság működésére és a piac irányainak ismételt megszabására annál is inkább szükség van, mert a novisadi piac árai magasabbak bármely más városénál, (drágábbak Beogradnál is) s emellett ugyanazon cikkeknek olyan eltérések mutatkoznak, hogy az árak megállapítását nem lehet reálisnak tekinteni. A főkapitány kijelentése szerint az árvizsgáló bizottság már a jövő héten megkezdheti működését s munkája elsősorban a kávéházi és éttermi, később a piaci árak ellenőrzésére fog szorítkozni s oda fog törekedni, hogy leszorítsa az összes elsődrendű közszükségleti cikkek árait. A bizottság munkáját Radulovics Dusan rendőrkapitány fogja irányítani!

Az országos vásárok számát csökkenteni akarják

Az országos vásárok számának elszaporodásával a vásárok teljesen elvesztették gyakorlati jelentőségüket. Manapság mézeskalácsosokat, körhintát, mutatványos sátorot bőven találni a vásárokon, csak az állatfelhajtás zsunorodott össze minimálisra és az ipari és mezőgazdasági cikkek szorultak ki régi jelentős piacokról.

A bánási kereskedelmi és iparkamara a közgazdasági konferenciákon hozott határozatoknak megfelelően, terjedelmes felterjesztést intézett tegnap a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben kérte, hogy az ipar és kereskedelem érdekében vonja vissza az összes vajdasági vásártartási engedélyeket és csak a városoknak és járási székhelyeknek hagyja meg ezt a régebben oly kiváltságos jogot.

A kamara felterjesztése szerint nem jelent veszteséget a falvaknak a vásárok megszüntetése, mert úgy a városoknak, mint a járási székhelyeknek vasuti összeköttetésük van, mindenfelől megközelíthető, minden egyes község lakossága tehát könnyen beszerezheti szükségletét a hozzá legközelebb eső központ országos vásárján.

VESEK RÉGI

porcellán- és üvegtárgyakat, ezüstöt, órákat és képeket. Novisad, Jovana Subotića 24.

Falusi levelek

V. levél

Motto: A „gentleman” nem csap lármát; a „lady” csöndes és nyugodt.

R. W. Emerson

Dr. Goff értesített, hogy az egyéniség, jellem és tehetség vizsgálatát meg kell ismételnünk. Az eddigi adatok alapján nem mondhat semmit. Az eredmény olyan zavaros. A leíró és fantáziás típus vonásai tarka egyvelegben színezik az érzelmes típus megnyilatkozásait. Mindenesetre érdemes médium vagyok. Keressem fel ismét: stb. — Hírlapíróknak azonban nem születtem. Nagyon megbízhatatlan munkás vagyok, — ki hosszú hallgatás, — mint az időszaki források, — lázas tevékenységgel dolgozom, már pedig a lapoknak naponta meg kell jelenniük. — Hogy írónak születtem-e, azt el nem döntheti. Talán később... Már már azt gondoltam, hogy nem fogok elmenni. — Felhagyok minden kísérletezéssel. Az életet annyira csak az enyém, hogy annak mikénti menete csak belső fejlődés eredménye lehet. Csak abban az esetben lehetne dr. Goff a segítségemre, ha orvosnak készülnek. Aligha adhatna tanácsot, ha mérnöknek vagy ügyvédnek indulok. A tehetségesek vizsgálatát csak azok ejthetik meg, kik a hasonló irányban dolgozók hajlamait vizsgálják. Mit tudnak a békák a fecskék küzdelméi-

A novisadi Nemzeti Színház

jövő évi szezonja

Vojnovics Brana dr., a színház igazgatója nyilatkozik a „Délbácska” munkatársának a színházban beállott változásokról és jövő programjáról

A novisadi Nemzeti Színház jövő évi programját már most állítja össze Vojnovics Brana dr., a színház igazgatója. Az idei szezon a mostoha pénzvizonyok mellett nem túlnagy anyagi sikerrel zárult, a színház szinte állandóan üres volt és csak az operai és operettelőadások vonzottak esetről-esetre nagyobb számú publikumot az elérvult nézőtérre. Ha az idei szezon nem zárult jelentősebb anyagi deficittel, csak a város subvenciójának köszönhető, amely helyreállította az egyensúlyt a színház költségvetésében.

Alkalmunk volt ma Vojnovics Brana dr. igazgatóval beszélni, aki részletesen nyilatkozott a színház jövő évi programjáról és a művészi személyzet körül beállott változásokról.

— A drámai személyzet legkiválóbb tagjai nyugdíjazva lettek — mondta Vojnovics dr. munkatársunknak. A közoktatásügyi miniszter 16 művészt nyugdíjazott, közöttük Spasicot, Dinicsét, Vaszilyevicsét, Markovicsné, Vaszilyevicsné és Dinicsné. Ezek majdnem mindnyájan betöltötték a 35 éves szolgálatot és így most a legkiválóbb művészekről fosztottak meg bennünket. A nyugdíjazott színészeket fiatal drámai művészekkel akarom pótolni. Ezideig sikerült már megállapodnom Prejavac Ida művésznővel, aki a zagrebi Nemzeti Színház egyik legtehetségesebb színésznője.

— Mint drámai hősszerelmes Bilus, az osijekai színház talemumos tagja jön kombinációba. Azonkívül még egy-néhány zagrebi színésszel tárgyalok, akiket a legrövidebb időn belül fogom szerződtetni.

Kevés a subvenció

— Természetes, hogy a szerződtetések nagy nehézséggel járnak, hiszen nem áll rendelkezésünkre elegendő anyagi eszköz, „starfizetések” pedig szó sem lehet. A mostani szezonban is a legelső operai énekesnek 4500 dinár a havifizetése, ezen túl az új szezonban sem mehetünk, bármennyire szeretnék egy jó és anyagilag is jól dotált színészi ensemblét összeállítani. Az állam subvenciója 900.000 dinár, az új subvenciót 1.200.000 dinárra emelték fel, de csak akkor, ha az új költségvetést a parlamentben már letárgyalták, ez pedig nem lehet előbb, csak a jövő év áprilisában. A várostól kapjuk az 1 dináros moziadót ami havonta 30.000 dinárt tesz ki, a város azonkívül 200.000 dinár subvenciót szavazott meg.

— A baj gyökere tulajdonképpen ott van, hogy a közönség nem jár színházba. Nincs pénz, tehát nem telik színházra sem. Nem igaz, hogy a rossz darabok miatt nem mennek az emberek színházba, mert ha a világ leghíresebb szerzőinek leghíresebb darabjait is előadnók, akkor sem menne színházba a közönség. Ez egy általános európai jelenség, a színházi konjunktúra meghalt, nincs érdeklődés és nincs pénz. Pesten és Bécsben csak elsőrangú szindarabokat adnak és mégis üresek a színházak.

— A jövő évi szezonban több drámai újdonságot és felújítást tervezek és a külföld leghíresebb szerzőivel fogok próbálkozni, hátha mégis csak sikerül a közönséget a drámai előadások látogatására szoktatnunk.

Az új munkaprogram

— Ugy, mint az idén, a jövő szezonban is minél több új darabot akarunk a közönség elé vinni, s valószínű, hogy havonta egyszer-kétszer újdonságokat is hozhatunk. Egy határozott irányu programról nálunk nem lehet szó, de mindenesetre csak irodalmi értékű darabokra fogjuk fektetni a főszűlyt. Az operettben csak annyiban lesznek változások, hogy Kralyné, a mostani operettprimadonna távozik, helyébe a zagrebi Tuskanac színház nagyszerű operettdiváját Mikulics Évát sikerült szerződtetnem. A drámai és operettgyűjtéssel most csináljuk az új szerződéseket, a drámai művésznők közül eltávoznak még Leskova és Verescsagin, akik Beogradba lettek szerződtetve, valamint Kuceráné, aki Páris felé gravitál...

— Az operát, sajnos fel kellett osztatnunk, mert nem bírtuk eltartani. Mindazonáltal havonta egyszer, esetleg többször is, a beogradi opera tagjai fognak vendégszerepelni, ugyancsak Marjasec is, aki állandó vendégünk lesz. A kultuskormány az operát csak Beogradban, Zagrebben és Ljubljánban engedélyezte, de felosztatta az operaegyütteseket valamennyi tartományi színházban u. m.: Novisadon, Osijeken, Spliten, Mariborban, Sarajevóban és Skopljében.

Az új színházi törvény

— Az új színházi törvény, amely jelenleg a parlament előtt fekszik nagy anyagi előnyt jelent a színészek részére. Ha a törvény életbelép az állami hivatalnokok rangsorozatába osztják őket, azonkívül pedig külön fellépti-

jakat fognak kapni. Fizetésüket is már nem a színház pénztáránál, hanem a pénzügyigazgatóság főpénztáránál minden hó elsején pontosan fogják felvenni, nem mint eddig, hogy bizony napokig is kellett várniok, amíg a fizetésüket minden hónapban megkapták.

— Az állam óriási összeget áldoz színházi célokra és mégsem mennek a színházak, a publikum pénztelensége és nemtörődömsége minden kulturprogramot meghüsit. Hogy milyen nagy összegeket áldoz az állam a színházak részére, kitűnik abból, hogy addig amíg az elemi iskolák építésére 20 millió dinárt fordít, a színházak eltartására 60 milliót irányzott elő. Franciaországban csak olyan városokban vannak az állam által subvencionált színházak, ahol a lakosság száma több, mint 500.000; minálunk azonban már 40—50.000 lakósu városban is Nemzeti Színházakat tartanak fen, ahelyett, hogy az ilyen kisebb városú színházakat magánkezelésbe adnák, ami bizonyára több anyagi haszonnal járna a színészekre és kevesebb megterheléssel az államra.

— A novisadi nemzeti színház a rossz színházi konjunktúra dacára is egyike legjobban menő tartományi színházunknak és a novisadi színház az egyedüli, amely az u. n. „feriális” gázsikat fizeti, a nyári szünetidő egész tartamára.

A színházak réme

— A színházak sorsa ezidőszent a kormány által a jövő időnyre is biztosítva van. Csak Trifunovics Misa, a jelenlegi vallásügyi miniszter, a színházak és színészek legelkeseredettebb ellensége ne kerüljön valahogyan kontaktusba színészeti és művészeti kérdésekkel. Ő az a bizonyos miniszter, aki annak idején a zagrebi nemzeti színház intendánsát, Benesics Julijo professzort le akarta tartóztatni, mert új díszleteket csináltatott a „Parsifal” részére és aki nemcsak a színészeket szokta „bagázni” és „csöcseléknek” hanem az igazgatókat is „pelivánoknak” és „bohócoknak” szokta titulálni.

Ezt persze már nem Vojnovics dr. mondta, hanem mi mondjuk, akik ismerjük Trifunovics ur gyenge oldalát a művészettel szemben. Ő az a bizonyos ur, akire azt mondják, hogy a színházak réme. K. A.

Apolló június 28.

Repriz! Repriz!

SARLATAN

Főszerepben: Várkonyi Mihály.

Szemeink előtt a nagy tömeget, amely azonos kulturfokon állva, egyforma a megnyilatkozásaiban.

Fáradtan léptem ki a vonatból. A sok inger elfárasztotta érzéseimet. Pihenésre vágyódtam. Bementem a vasuti vendéglőbe. Reggelit kértem. Amint körülnéztem a teremben, — az egyik asztalnál Bellát pillantottam meg.

Mintha kicseréltek volna, — vidáman hozta sttetem.

Hamarosan megtudtam, hogy utlevél ügyben járt, — de nem sikerült meghosszabbítást nyernie, — holnapután utaznak vissza Amerikába. Majd a leveleinkre terelte a szót és elmondta, hogy egy levelet is irt, — de a nagynénje nem engedte elküldeni. Ugy is elutazik, — miért zavarná meg nyugalmamat stb.

— Mit irt, ha szabad kérdeznem?

— Semmi különös! Néhány receptet irtam. Mi amerikaiak szeretjük az életszabályokat, önöknek meg van a Kniggejük, nekünk a Franklinunk, Matthewsünk, Emersonunk. — Summa-summarum, — ajánlottam, hogy az életet próbálja amerikai szemüvegen át nézni. Legyen mérnök. Olyasféle, mint Allan Mac Kellerman Tunel-jében. Olvasson Eyt könyveit. Aztán jöjjön ki hozzánk, néhány évre tanulni.

Szemei a szédítő amerikai életet látták és annak keretébe ültetett engem, a Vajdaság tétlen, ábrándozó fiatalemberét. Mosolygott. Majd csendesen folytatta: itt is olyan lesz az élet. A tem-

pó folyton erősebb lesz. A nép sűrűsödése tevékenyebb emberalakokat terem. Néhány év múlva minden vasutjuk villamos lesz. A nyersanyagot itt fogják feldolgozni. Gyár és gyár mindenfelé. Különösen sok a malom. Mit csinálna másfélmillió amerikai az önök Vajdaságából. Ilyen két víz között, mint a Duna meg a Tisza!

Régi, elfeledett nevek jutottak eszembe. Csatornázásról, alagcsövezésről, kertgazdaságról. A föld buzatermésének aránytalan különbségeiről Németország, Dánia, Amerika és a Vojvodina között.

— Bella, kegyed sokat látott! Mégis, mit mond az atyja a változásokhoz? Van-e, mutatkozik-e emelkedés?

— Határozott emelkedés látható, — de csak európai tempóban. Nem kényseríti az élet az embereket a magasabb kultúrára.

— Mikor megy vissza a vonatja?

— Délutó. Természetesen, hiszen ezen a vonaton ismerkedtünk meg. Miért jött a városba?

Elmondtam a dr. Goff-fal való ismeretségem történetét. Az eddigi kísérletezéseket és a célt, — melyért azokat végeztük. Mosolygott.

Milyen naiv fiu! Hát nem érzi, hogy mire született?

Nem én!

Érdekes! Mi nők már egészen kis korunkban eláruljuk, hogy érezzük hivatásunkat, — mikor az első kis rongyból babaruhát csinálunk. A valószínűleg jobban is értjük egymást, mint

Franciaország és a kisantant

Az angol kormány kelet-európai szövetségeseinek cserbenhagyására kényszeríti Franciaországot

— A „Délbácska” párisi levelezőjéről —

(VI) Herriot, amíg miniszterelnök volt, nem egyszer mondotta, hogy az az ország amelynek annyi adóssága van más országok tőkéseinél, mint Franciaországnak, nem egészen ura a külpolitikai ténykedésének. Azóta a volt és most újra megválasztott lyoni polgármester szavai több ízben megerősítették az események: például, mikor a nemzetközi pénzügyi konferenciák az ő kormányzatát, amely eltérte pénzügyi szociális politikájának irányvonalától és az adósságok törlesztéséhez szükséges aranyat vagyonváltással, nem pedig a dolgozó tömegek verejtékéből akarta kisajtolni. Itt van bizonyítékunk, az északafrikai ríff-háború mellyel egy hatalmas világkonzorcium fegyverrel akarja megszerezni magának az Abd El Krim birtokában levő vaslevegőt, amely a konkurrens tröszt békés vásár útján akar bejutni a bányákba és ezért fölfegyverzi a ríff törzseket. Az ágyukat, a municiót, melyből most hullanak a francia katonák, párisi cégek rendelkezésére indították utnak Északafrikába. Valóban a francia politikán erősen megérzik a nemzetközi pénzügy.

Előbbi „Aranybékére váltják a versaillesi diktatóriumot” című cikkemben megírtam, hogy Franciaország a dollár és a font sterling nyomása alatt nyitellen lesz beleegyezni a versaillesi békeszerződés revíziójába. Akkor Franciaországban nem akadt még egy felelős politikus, vagy polgári újság sem, amely hajlandó lett volna szóba is állni erről, azonban az események logikája könyörtelenül megszabta az irányt.

Ma aztán, abból az alkalomból, hogy az angol kormány egy jegyzékben kifejtette álláspontját a Németországnak adandó válasz ügyében, a francia imperializmus reprezentatív és legöntudatosabb organuma, a „Le Temps” közli, hogy a francia kormány leszerelt és a Németország bevonásával alakított ötös nyugati szövetség ellenében sorukra bízza Kelet-európai népeket. Ez a lap mindennap megírta az ellenkezőjét, Benes és Grabszki minden párisi látogatásuk alkalmával megkapták a megnyugtatót, hogy az ő bevonásuk nélkül nincs paktum, most pedig a „Le Temps” kiadja a jelszót, mely végéig veti a már unalmassá váló játékot.

A lap a francia külügyminisztériumra való hivatkozással ismerteti azokat a pontokat, melyekben az angol memo-

randum által Páris és London között már létrejött a megegyezés. A harmadik pont a következő:

„Ami Németország keleti határait illeti, Anglia, hivatkozva arra, hogy nem kontinentális állam, nem hajlandó vállalni a kötelezettséget, hogy katonailag közbelépjen a határok védelmére; emlékeztet azonban arra, hogy aláírta a népszövetségi szerződést, ezáltal elvállalt kötelezettségeit lojalisan és egészükből, végre fogja hajtani.”

Ebben tehát megegyezett Párisal a londoni kormány, mely ugyan szépségtapasznak szánta a Népszövetségre való hivatkozásait, de a szépségtapaszk alkalmazásánál is szarkasztikus marad, amilyenek már lennie kell az angol diplomáciának. A Népszövetségi szerződésnek éppen az a pontja járta itt a főszerepét, mely szerint a genfi tanács felhatalmazást nyer egyes nemzetközi szerződések revíziójának előkészítésére, ha ezek egyes pontjai elavultak, vagy alkalmasak a háború előidézésére.

Rendben van! Mondja a „Le Temps” vezércikkben is, ahol félév óta minden nap kifejtette, hogy Németország azért nem hajlandó bemenni a szövetségi szerződésbe a keleti határokat is, mert előbb gyengébb ellenfelével kíván végezni ezen az oldalon, meg akar erősíteni Ausztria felszívásával leszámol — a Népszövetség előtt, ha a genfi tanács úgy akarja, vagy fegyverrel, ha a genfi tanács nem úgy akarja — Csehszlovákiával és Lengyelországgal és csak ezután a munka után fordul Franciaország ellen. Most azonban a „Le Temps” vezércikk-írója megnyugodva jegyzi a következőket:

„Anglia beleegyezik abba, hogy kiegészítő és precíz garanciákat nyújtson a nyugati biztonságáért tekintetben; Európa többi részeinek tekintetében pedig eszerűen tartsa magát azokhoz a kötelezettségekhez, melyeket a népszövetségi szerződésben elvállalt és amelyek semmiképpen sem gyengíthetők azok által a föltételek által, melyek mellett a garanciaszerződést megkötötték. Így ebben a szerződésben, mely kizárólagosan a nyugati vonatkozik, senki sem láthat közvetett felbátorítást a békeszerződések revíziójára.”

Eddig az egész francia sajtó látta ezt a felbátorítást, amelynek még a „közvetett” jelző sem adományozta. Hogy milyen érzékkel győzzék meg az angolszámok a francia kormányt és a francia közvéleményt, ennek jellemzésére idézem a Manchester Guardian érvelését.

„Amikor Briand számot vett azzal, hogy semmiféle angol kormány nem vállalhatja azokat a kötelezettségeket, amelyek beránthatják Nagy-Britániát a Franciaország és a kis antant közt kötött szövetségek bonyolult játékába, akkor majd a francia külügyminiszter köteles lesz felhívni az ő kormányát, hogy válasszon: akar-e egy paktumot, amely garantálja Franciaország és Belgium határait, vagy akarja a magányos lovas politikáját, akit jól-rosszul támogatnak a középeurópai kis szövetségek. Mindenesetre az angol kormány közölte vele, hogy számára abszolút képtelenség vállalkozni egy oly okmányra Berlinbe való elküldéséhez, amely a tervbe vett paktumot átváltotná Anglia, Franciaország, Lengyelország és a kis antant szövetségévé.”

Károlyi Mihály a kommunisták ellen

A magyar népköztársaság volt elnöke csak mint magánember tartózkodik külföldön

Párisból jelentik: Károlyi Mihály hírszerint rövidesen elhagyja a francia fővárost és Londonba megy, ahol végleg letelepszik.

Károlyi elhatározására döntő befolyást gyakorolt a francia kormány magatartása, amely Briand külügyministersége óta mereven elzárkózik az összes forradalmi emigránsok elvi támogatásától is.

A magyar emigráció megszervezését Franciaországban még az őz folyamán kezdte meg Veér Imre, aki az emigráció magyar lapjának a szerkesztője volt. Az emigráció előbb a baloldali blokkra támaszkodott, később azonban Herriot bukásával a kommunista frakciókat támogatta. Ezt az átalakulást eleinte nem vették észre Károlyiék és csak most jöttek rá, hogy Veér a kommunista üzelmek miatt emigrált magyarokkal keres külföldön összeköttetést. Károlyi éppen ezért bejelentette a pártelnökségről való lemondását és csak mint magánember tartózkodik külföldön.

Hír szerint Károlyi Mihályt a felesége vette rá erre a fordulatra, amely kétségteletlenül revízióját jelenti Károlyi külföldi munkájának.

Károlyiné Andrassy Katinka különben ősszel visszatér Budapestre és keresni fogja az összeköttetést családjával.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzoterem és gombáthúzás. Legújabb függöny, stor s fehérmű minták

a férfiak. A világ női megértik egymást, de a férfiakról ezt el nem mondhatjuk.

Azt akarja mondani, hogy a nők nem differenciálódtak annyira, mint a férfiak! Ugy van! Ez valóban úgy van, — de a bomlás itt is megindult. A nők is individualizálódnak.

— Helyes, — de a régi érzések ereje ma még olyan erős, hogy a szolidaritás érzésén mit sem változtatott. Mi csak egy nő gyűlölnék — Lerbier kisasszonyt... és legényéletét.

Lehet, hogy valamikor az amerikai leány is ide jut, — de hála az égnek, — ma még nem tartunk itt.

Már egészen elfeledtem dr. Goffot. Valahogyan érdekelni kezdett Bella gondolkodása azokról a kérdésekről, melyek a szivről, szerelemről szólnak. De minden kérdést olyan általánosságban szemlélt és tárgyalt, hogy szinte bántott az objektivitása.

Sétálgattunk. Együtt ebédeltünk. Csevegtünk, csevegtünk, csevegtünk. Haza is kerültem anélkül, hogy megvallottam volna neki, hogy szeretem. — Majd levélben! Igen, majd levélben, — de mikor, hiszen holnapután elutazik. Majd ha egy óceán választ el tőle! Oh milyen gyáva vagyok!

Itthon aztán nem tudtam, hogy mit szóljak, ha kérdik mi van a dr. Goff ural? De senkit nem érdekelt az én utazásom célja. Az új káplán volt nálunk vacsorán. Őt hallgattuk.

Nagyon derék fiú. Fiatal. Komoly. Sokat tud. Szinte szégyenltem ma-

gamat. Milyen vidám. Aztán menyit beszélt az elektromosságról, a rádióról.

Mikor azt mondtam, hogy a káplán urnak mérnöknek kellett volna lenni, csak mosolygott és azt mondta:

Mindenki csak egy pályára született, de többet is tudhat, mint amennyi arra megkívánatik. Sőt többet is kell tudnia. Minden tehetségünk ki kell fejlesztenünk, — az egyoldalú ember púpos testileg, lelkiileg, — ha a púpait rögtön nem is vesszük észre. Az egyoldalú megerőltetés beteges kínvéseit ismerjük. Ismerjük a különböző beteges tüneteit. A trombitások, kerékpárosok, teniszesezők, futók, kovácsok, cipészek, szabók stb. teste, vagy azok egyes szervei, illetve az izmok megbetegedése mindig azonosak... Hogy a lelki elváltozások szakmák és foglalkozások szerint milyenek és mekkorák, — azt talán ma még nem tudják megállapítani, — de néhány tipikus példával könnyen megérthetjük, hogy nem csekélyek. Gondoljunk csak a katonára, a tanárra, a kereskedőre, pénzemberre stb. típusokra, melyeket a szinpadon rögtön észreveszünk, — szembevetődő elváltozásaival mozdulatnak, gondolatnak stb. Ez ellen mindenkinek küzdeni kell!

Sokáig elbeszélgettünk. Minél többet mondott a mi káplánunk, annál jobban megszerettük. Valóságos élesztő, visszaadta valamennyiünknek tehetségünk egy részét azért, hogy föléb-reszté őket szunnyadásiukból.

Ilyennek kell lennie a jó papnak. Keresnie kell az embereket, hogy mindenkit önmaga fölé emeljen. Élő kovász. Csak aztán el ne helyezték két hónap múlva, — mert itt ez a szokás. Még ki sem nyitotta utolsó ládáját, — már mehet is, valamenyünk kárára.

Mikor a szobámba tértem, újra átgondoltam az egész napot. Régi szokásom. Még az iskolában szoktam hozni. Ekkor ötlött eszembe, hogy a mi orvosunk azt mondta, hogy induljak egy irányba!

Az ember olyan kíváncsi. Mindent tudni akar. Vágyai és tehetsége nincsenek arányban. Az élet rövid. Sokan egész életükben sem jutnak tehetségük birtokába, nemhogy vágyaik rendszeretelenségében tudnának mértéket tartani. Az orvosnak igaza van.

Ugy látom a legtöbb ember huszonhárom, harminc év között eléri nemcsak testének, de értelmének is azt a fejlettségi fokát, amellyel annyira meg van elégedve, hogy attól kezdve már csak felejt. A fa terebélyesedik — de magasabbra már nem nő.

Ennek a sok tépelődésnek kevés értelme van. A tett mindenképp fölt. Holnap átírom a fizikát és algebrát. Előveszem a régi ábrázolót. Rajzolni fogok. Hátha valamit kezdenék mérnöki tudományok irányában. Elvégre evés közben jön meg az étvágy, és hátha érvényes ez a pszichológiában is? Földvári János.

Nyolcvanmillió dolláros örökség

Amerika legújabb hagyatéki szenzációja — Hogyan állt bosszút testvéreinek az örökhagyó?

Az „Amerikai Magyar Népszava” írja: Még 1364-ben megjelent egy délamerikai bányatulajdonos a Bank of England amerikai fiókjánál és itt hárommillió font sterlinget helyezett le-tétbe. Együttal kijelentette, hogy a pénz minden körülmények között ötven évig a bank rendelkezésére fog állani. Megállapodott a kamatban és a tőkésített kamatok járulékaiban.

Ugyanakkor közjegyző előtt láttamozott végrendeletet adott be az igazságügyi Hivatalhoz Washingtonban. Ebben a végrendeletében megjelöli azokat a rokonokat, akik igényt tarthatnak majd ötven év múlva a hárommillió font sterlingre és annak jelentékenyen felgyűlt kamataira.

A hagyatékozó igénytelen ember volt, Josef Poznianszky nevé, aki 1864 előtt néhány évtizeddel Vaclavik oroszlelgyel városkából Délafrikába vándorolt. Hét testvére vallásos konzervatív zsidóemberek voltak, csak éppen ő töltte el tőlük annyira, hogy egy orosz leányt vett feleségül. Ezért a család kitagadta őt az örökségből, amire a fiatal Poznianszky József nem is reflektált, elhagyta Oroszországot és Délafrikába vándorolt, ahol előbb mint munkás kereste kenyerét, majd arannyal kereskedett és később mint aranybányatulajdonos óriási vagyont tett szert, 1864-ben Amerikába jött, itt évjárdékból élt és mihelyt ügyeit rengete, azonnal levelet írt fivérének, amely így hangzik:

Kedves testvéreim!

Hirt adok magamról, a lehető legjobbat. Meggazdagodtam és ide jöttem Délafrikából Északamerikába pihenni. Főlélesz mondanom, hogy nem reflektálok semmiféle hazai örökségre, ellenben közlöm veletek, hogy hárommillió fontsterlinget hagyatékozom a ti utódaitoknak. Ezt a pénzt, járulékaival együtt azonban ti azért nem fogjátok élvezni, mert csak ötven év múlva esedékes, amikor előreláthatólag már nem lesztek az élők között. Ennyivel tartozom nektek, akik engem halottnak tekintettek akkor, amikor legnagyobb szükségem lett volna egy kis anyagi támogatásra. Gyermekeitek és unokáitok azonban csak élvezzék nagybátyjuk és rokonok szerencsését.

Ezt a levelet a Poznianszky-család hűségesen megőrizte, hatóságilag jóváhagyatta és most az ötven év leteltével egy egész új Poznianszky generáció, körülbelül hatszázan reflektálnak a hagyatékra, amely a fél évszázad alatt kilencvenmillió dollárra növekedett. Így hát mindenkire jut valami csekélyesség.

Felhívás!

Tisztelettel felkérjük a vidéki hátralékokban levő előfizetőinket, és elárúzóinkat, hogy a napokban megküldött felszólításunkban jelzett összeget, forduló postával a l annál is inkább utalni sziveskedjenek, mert nagyarányu fizetési kötelezettségeinknél fogva nem nélkülözhetjük hónapokon át az előfizetési és eladási díjakat. Nem óhajtunk kellemetlenkedni, de az esetben, ha ismételt felszólításunk ellenére sem nyernének a hátralékok kiegyenlítését, úgy sajnálatunkra bár, de kénytelenek lennénk jogtanácsunkat megbízni a hátralékok behajtásával.

Teljes tisztelettel

„DÉLBÁCSKA” kiadóhivatala

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemi polgárságot értesíteni, hogy

a kőműves-mesteri vizsgát

lettem és vállalom mindennemű építkezést valamint fatarozást. Tisztelettel

Lázár Pál, okl. kőműves-mester.

Ober, 394. szám. 1-2

HIREK

Két vándor

Két vándor közeledett a Via Nomen-tánán az örök város felé. Augusztus impériuma delelőpontján állott, Róma falairól egy megdönthetetlennek látszó hármass hatalom: a politikai, katonai és pénzügyi mosolygott le a keletre jött poros vándorokra. Mit akartok ti itt? S a narancslegetes, szökőkutas márványpaloták erkélyeiről Petroniusok és Poppaeák nevettek le s észre vették a két poros, koldus jövevényt. Mit keresnek ezek Rómában? A Birodalom urai, melyet önkény, erőszak s ész kalapácsoltak össze, nyugodtan szenderegthettek: Britanniától Mezopotámiáig egyenletes, döngő lépésekkel méricsélték a stádiumokat a rendtől légiók s vérbe fojtották volna még a sóhajt is, mely a pogány Világimpérium örök jennmaradása ellen szólt.

A két vándor csakhamar maga is elesett a Góg és Mammónelleni harcban. Velük vesztett három századéven vagy tízmillió követőjük. S a két vándor mégis győzött, holtukban is kivitték az Eszme győzelmét s hamarosan Augustus maga épített bazilikát a sírjuk fölé a Mons Vaticanus-on. A Góg és Mammón világimpériuma eltűnt s helyette szeliden bontogatta szárnyait a galilei halászsok Evangéliuma az újból születő világ fölé.

Péter és Pál: az Eszme erejének, az Igazság verhetetlen értékének ünnepe. A fegyvertelenül is diadalmas, kifosztottságában is gazdag, az üldözöttségben is hatalmas Evangélium.

Ez a sírhely a legelevenebb építő központja a világnak. Mellette porba omolnak kétezer év óta a hazugságok s igazságtalanságok jellegvárói. A legbüszkébbek is. Lehullt mellette a cézárrok dolyfe ép úgy, mint a Hohenstauffok önkénye; Napoleon csillaga ép úgy, mint Barbarossáé: a vandálok jegyvere ép úgy, mint a Robespierrek gyilkja, a Juliánok gunyja ép úgy, mint a Voltairek, Marxok tévtana.

A Délbácska legközelebbi száma a hétfői Péter és Pál napja miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

Vidovdán. Miután a róm. kath. egyház szertartási előírása szerint vasárnapon gyászmisét tartani nem lehet, az esetben, ha június 28. vasárnapra esik, az elesett hősekért szombaton tartják meg a gyászmisét. Ez az eset fordult elő az idén is s ezért volt tegnap d. e. 9 órakor a róm. kath. plébánia templomban gyászmise az elesett hősekért. A gyászmisét Fátih Ferenc apátplébános celebrálta és megjelentek azon Miloszavljevics hadseregparancsnok vezetésével az összes Novisadon és Petrovaradinban állomásozó katonai formációk kiküldöttei. A gyászmisére egy század gyalogság vonult fel teljes tábori felszereléssel. A templomban részt vettek az istentiszteleten az összes polgári hatóságok képviselői Mihaldzics Sztanoje rendőrfőkapitányal.

Egyházmegyei hír. Az egyházmegyei hatóság a Bresztovácra áthelyezte dr. Aczél Gyula szabolji plébános helyébe Kertész József apatini róm. kath. káplánt nevezte ki adminisztrátornak.

Felvétel a Női Mária Kongregációba. A vasárnap esti (fél 7 órakor kezdődő) litánia után tagfelvétel lesz a Női Mária Kongregációba. A háromórás litánia elmarad.

Korlátozzák a hivatalos látogatási időt a munkásbiztosítónál. A novisadi munkásbiztosító és betegsegélyező pénztár ezután is értesíti tagjait, hogy az orvosi rendelések és a táppénzkifizetés miatt jelentkezőket kivéve a tisztviselők délelőtt 10 és 12 óra között fogadhatnak feleket. A megszigorításra azért volt szükség, hogy a tisztviselők zavartalanul végezhesék teendőiket.

Anyakönyvi kimutatás. Folyó évi június hó 22. napjától folyó évi június hó 29. napjáig. Született összesen 21 gyermek és pedig 12 leány és

A novisadi főtér és a „Prnjavor“

Emlékezés Novisad ötvenes éveire — Amikor a diákok a „Kranz“ előtt fürödtek

A múlt század ötvenes éveiben a novisadi „Főtér“, a mai „Trg Oslobođenja“ nem nagyon hasonlított mai modern külsejéhez. Miroszavljevics Veljko, gör. keleti szerb esperes érdekes adatokat bocsátott rendelkezésünkre az akkori időkben, amikor a jó öreg spieszbürgerek vitték a főtér Ujvidék szabad királyi városában.

A főtér természetesen nem volt kövezve. Dédapánk nem nagyon szerették a modern szellemet, az aszfaltot, kövezetet meg hasonló „forradalmi“ vívmányokat. A tér közepé piacnak szolgált. Ott árulták a vidéki kofák a görögdinnyét, krumplit, savanyu káposztát meg a zöldséget s ha meleg nyári napokon a nap sugarai erősebben tüzdelték, rettenetes bűz áradt szét a kofák görögdinnyés standjaitól egészen a Duna utcáig. A járdák már valamivel rendezetlenebbek néztek ki, akkoriban találták fel a „kaldrmát“, amely még ma is látható Novisad kisebb zugutcaiban.

A katolikus templommal szemben, ahol most a fiakerek állnak az egyemeletes városháza díszelgett, amely az 1849-iki forradalomban teljesen leégett. A városháza mögötti nagy üres tér szintén piacnak szolgált. A főutca, a mai Krajja Aleksandra utca, már rendezetlenebb külsővel díszkedhetett. Itt már ki volt kövezve a járdá, bár a „trotoárnak“ még híre-hamva sem volt.

A mai Jevrejska utca egyáltalán nem volt zsidó utca, mert kizárólag keresztények laktak. Az a ház, amelyben ma az „Apolló“ mozi van, a Hadzsics család tulajdona volt az Adamovics ház pedig a Kaulicij családé. S bár tekintélyes emberek laktak benne, mégis piszkos és a sár következtében szinte járhatatlan volt. A Jevrejska utca végén, az Uspenska utca sarkán az uttesten át egy nagy lánc volt kifeszítve, amely a zsidók mozgási szabadságát volt hivatva korlátozni, akik a mai Futaki uton laktak.

A grüner Kranz

A mai „Sloboda“ helyén a „Kranz“ (Grüner Kranz) vendéglő állott, egyike a régi Novisad leghíresebb vendéglőjének. Közvetlenül a „Kranz“ előtt egy csillogó bara tündökölt, egy közönséges piszkos kis bara, amelyből esténként és meleg nyári éjszakákon a békkák idillikus koncertje vegyült össze a vendéglő előtt ülő spieszbürgerek mormogásával.

Itt ültek öregeink a Kranz „terra-

9 fű. Elhalt összesen 15 egyén és pedig: Pikora Katica könyvelő 30 éves, Wagner Pálné szül. Tóth Anna 26 éves, Zsikits Mirjana 5 éves, Risztits Mária árva 21 éves (Kamenica), Molnár János városi kocsis 58 éves, Fürjes Katalin Magdolna 15 hónapos, özv. Bálint Péterné szül. Gyalus Terézia 84 éves, Kantardzsis Mica 1 éves, Kozárov Danica 1 hónapos, Nesits Steván 5 éves, Ninkov Csedimir 19 hónapos, Lusz Fétérné szül. Becker Franciska 66 éves, Lomjanszki Jován tanuló 11 éves (Glozsán), Krsztics Krisztina 6 hónapos, Schirsclinger Rudolf magánzó 88 éves. Házasságot kötött összesen 3 pár és pedig: ifj. Kovács Sándor városi hivatalnok (Novisad) és Bálint Erzsébet (Temerin), Csóllits Jován földművelő és Birovlyevits Mária, Boszancsits Iván keresk. utazó (Osijek) és Csidlik Katalin (Novisad).

Kényszeregyezés. A novisadi törvényeszk jövahagyta Dudvarszki Koszta novisadi kereskedő kényszeregyezési kérvényét Dudvarszki 40 százalékos fizet hitelezőinek még pedig 12 hónap alatt négy egyenlő háromhavi részletben.

Központi jégűtés. Newyorkból érkező jelentés szerint ott fürhetetlen hőség uralkodik. Az elhízott emberek támoilyogva járnak a felhőkarcólók tövében. Szaporodik az öngyilkosok száma is, mert az idegek felmondják a szolgálatot az őrítő kánikulában. A parkok fűvén, sétányain ezer és ezer ember fekszik éjszakánként. Enyhülést azonban csak a gyer-

szán a bara szomszédságában és futták a füstöt hosszuszáru pipáikból. A járókelőket figyelték, kritizálták és a diákokkal álltak állandó hadilábon, akik szintén idemerészkedtek egy-egy 3 krajcáros feketére, mert a fagyalt már csak a nagypénzü embereknek dukált. A fiatalok persze nem osztzkodott az öregek patriarkális életmódján. Nem jártak ugyan az American Barba vagy a „Chat noirba“, mert az ilyen furcsa intézmények akkoriban még ismeretlenek voltak, de annál inkább a „Fekete lóba“ és a Fehér kecskébe, ahol jó borokban és nyárson sült bárányban lehetett élvezetet találni.

A diákok fürdője a barában

Mennyire kiélesedett a hangulat a deákok és a spieszbürgerek között bizonyítja egy esemény, amely annak idején óriási feltűnést keltett Novisadon. A deákok — lehetnek vagy százan — egy fényes nappal a Kranz elé vonultak, ahol az öregek már helyet foglaltak az asztaloknál, gunyos megjegyzésekkel kísérve a deákok felvonulását. A deákok erre adottj elre sújtásos dolmányokkal és sapkástól, csizmástól együtt a barába eküdtek — és lelkes hangon dicsérték a napot, amely oly kellemes fürdőhöz juttatta őket.

Az öregek szinte megdermedtek a skandalum láttára, majd kirázva pipájukat, sietve távoztak a tett színhelyéről. Nagy hűhóval fogadták el árván maradt helyüket a deákok, akik erre reggelig tartó murit csaptak az öregek tiszteletére.

A „Prnjavor“

A „Prnjavor“ is egyik híressége volt a régi Novisadnak. Ez volt Novisad külvárosa, a „halászfalu“, ahová apának vadászatra jártak. A mai Zselyznicska utca volt a „Prnjavor“ és a mai Wilson téren kezdődött. A mocsaras területen számtalan vadkacsát és szalonkát lehetett vadászni, vadászokcsma pedig nagy hírességre tettek szert. A Wilson-tér akkoriban még szintén mocsaras volt és időnkint meglehetősen mély vízzel teltek meg óriási mélyégszei. Ahol a mai pénzügyigazgatási palota áll, már mocsaras területre léptünk.

Prnjavorban folytak le Novisad leghíresebb dárídói és innen került haza a legtöbb részeg ember Novisadra. Milyen jó idők voltak azok! K. A.

mekek számára találtak ki a számító yankeek. A túlzottok hordozható zuhanypóznákat állítottak fel az utcákon, melyek egész nap ontják a vizet a gyermekcsapatokra. Kamaszkorban levőket már nem engednek a hús zuhany alá, felnőtteket pláne letartóztatna a rendőr. Ez a szerény középosztály kánikulai helyzete. A milliomosok? A dollárfejedelemek? Nem kell féltetni őket sem, tudnak magukon segíteni. Ma már komolyan foglalkoznak Newyorkban azzal a gondolattal, hogy a gőzfűtés mintájára bevezessék a központi hűtést is. Ha ez a terv megvalósul, akkor Amerika egy új fogalommal ajándékozza meg az emberiséget: a jégbe-hűtött lakással.

Dollár és dinár átutalásait kamatozó folyószámlái beletételek elfogadják és azt — teljes vagyoni felelősség mellett — évi 36% kamattal gyümölcsözőtli Magyarországi békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Folyószámla-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási éve: 1906. Irjon díjtalan pénzügyi tájékoztatóért. 1163-3-12

Mi történt az istállóban. Tatarski Szvetozár szentiváni lakósfeljelentést tett a csendőrségen Vladi-

szavlyevics Ilija goszpogyincái lakós ellen, hogy ez február 25-én éjjel belopódzott istállójába és ott több kesszurást ejtett rajta. Vladiszavlyevics azonban a leghatározottabban tagadja ezt és azt állítja hogy Tatarski őt bosszúból jelentette fel. A kérdéses éjszaka otthon aludt, amit a tegnapi tárgyaláson kihallgatott felesége is igazolt. A bíróság a tegnapi tárgyaláson nem hozott ítéletet, hanem elhalpolta a tárgyalást és arra tanuként beidézte Tatarski feleségét és leányát hogy megtudják mi történt február 25-én éjjel.

(x) **A kanális tuloldalán,** Temerin-uton, a **Lisic újfatelepen** melyen le szállított árak mellett beszerezhető mindennemű építő anyag, de különösen kerítéshez szükséges **tölgyoszlopok, deszkák és lécek.** 711

Kinevezés. A „Herceg-Bosna“ általános biztosító társaság igazgató-tanácsa Ochsenfeld Fülöp vezértitkár urai, tekintélyes vajdasági üzletének és novisadi főügynökségének vezetőjét kiváló érdemeinek dísméréséül aligazgatóvá nevezte ki.

A legbiztosabb és legjövendőbb tőkebefektetés! Dollár és dinár megtakarított készpénzt kényezeti budapesti bérházakra, gyártelepekre és magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra 1. helyű jelzálogbiztosítéssel évi 30% kamattal mellett Magyarországi békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Jelzálog-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítva 1906. évben. Szóbeli értekezési felvilágosítással szívesen szolgálnak S. H. S.-ban fennálló bankképviselőink. 1161-3-12

A pénzügyigazgatóság megint elítélt két novisadi kereskedőt. A novisadi pénzügyigazgatóság rögtönítelő bírósága tegnap újabb két ítéletet hozott adóeltitkolás miatt. Ezuttal a Dimovics N. nagykereskedő céget ítélték egy millió kilencszázötvenezer dinár pénzbüntetésre, az elítölt összeg tizenkészeszeresére, a Tanurdzsics Nikola pasiceva ulcai posztókereskedő céget pedig 35.637 dinár összegbüntetésre. Az elítélt cégek természetesen fellebeztek a statáriális ítélet ellen, amelyek most már Beogradban is nagy felháborodást keltenek. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter a Matics-féle ítéletek legnagyobb részét meg fogja semmisíteni.

A Női Mária Kongregáció f. hó 29-én, hétfőn este fél 7 órakor ünnepies tagfelvételt tart a plébánia templomban, amelyre tagjainkat és vendégeinket ezuttal meghívjuk. Előjáróság.

Dollár és dinár megtakarított készpénzt magyar mezőgazdánál, a magyar gyárparban és magyar árukereskedelemben heti 3-4% kamattal gyümölcsözőtli Magyarországi békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Válfő-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási éve: 1906. Üzleti forgótőkéje: 1 millió aranykorona.

Titokzatos lelet pinceásás közben. Lugosról jelentik: A város belterületén, Pollák Árpád gyáros házában pinceásás közben az építőmunkások ásoja két csontvázat vetett felszínre, amelyekről a szakértői vizsgálat megállapította, hogy a múlt század negyvenes-ötvenes éveit táján eltemetett, vagy elásott két férfi csontváza. A két csontváz eredetét titokzatos homály borítja, mert a városnak ezen a részén a múltban sem volt temetőhelye soha. A találgatások és feltevések szerint a két férfi holttestét annak idején minden valószínűség szerint valamely fel nem fedezett büntény kapcsán rejtették el.

Társaskirándulás Páris és Londonba. A háboru elmúltával mindig gyakrabban fordul elő a társaskirándulások rendezése, amely szintén egyik jele a konszolidációnak, most ismét kedvező utazási alkalm nyílik

Noch nie da gewesen
amit vasárnap délután 6-10 között láthat
a „SOA“-nál.

azoknak, akik Páris és Londont, a kultúra kereskedeleme és ipar ezen gócpontjait megakarják ismerni. A kirándulók szakavatott vezető kíséretében f. é. július hó 15 körül indulnak el. A kirándulás időtartama 3 hét, olyképpen, hogy két hetet töltenek Párisban és 1 hetet Londonban. Azonban aki óhajtja, az egész időt Párisban töltheti el. A részvételi díj Londonba utazók részére Din. 5000 akik csak Páris óhajtják megtekinteni Din. 4000. A fenti összegben benne foglaltatik a gyors III. osztályán vonatjegy Postumjától Londonig illetve Párisig és vissza. Polgári ellátás és szoba vízumdij és beszerzés. A kirándulást a Vojvodina Kereskedelmi Ügynökség, Noviszád Kralja Petra ul. 29 rendezi, ahol jelentkezni lehet és felvilágosítással szolgálnak.

„JUGOSLAVIJA”

Általános Biztosító Társaság
Noviszád, Zrinyi Petar ul. 36.

TELEFON: 55.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

— **Öngyilkos bankigazgató.** Budapestről jelentik: Tibor Róbert, az Iparbank igazgatója veronállal megmérgezte magát és meghalt. Hozzá tartozói szerint a veronállal álmátlanlansága miatt szedte, hielezői szerint gyanus adóságai miatt. Azt hisszük, hogy az utóbbiaknak van igazuk.

— **Letartóztatott család.** Nagyváradról jelentik: A rendőrség letartóztatta Fehér László kereskedőt, aki több erdélyi városban nagyobb szabású csalásokat követett el s Nagyváradon is félmillió lei értékben károsította meg a jóhiszemű cégeket. Házkutatás alkalmával nagymennyiségű árut találtak lakásán.

Turisták!

Hátizsákok

nagy választékban a legolcsóbban beszerezhetők

Irsay József

fegyver-, sport- és műszaki kereskedésében, Petrovaradinban.

— **Egy veszedelmes kommunista üzemel.** A rendőrség még február havában letartóztatta Molnár Marko, moszkvai szovjet megbízottat, aki Moszkva és Noviszád között végezte a kurir szerepét és a moszkvai internacionális főbizottságának utasításait közvetítette Oroszország és Jugoszlávia között. A kurir Beogradba is utazott, ahol az ottani kommunista bizottsággal lépett érintkezésbe. A rendőrség Beogradba szállította a veszedelmes bolsevikit, ahol most az ottani törvényszék fog itélkezni a szoviet megbízott fölött.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódnál, Noviszád.

Közgazdaság

A „Herceg-Bosna” átköltözködése

Arról értesültünk, hogy a „Herceg-Bosna” általános biztosító társaság, melynek klientúrája országunkban igen szépen elterjedt s amelynek központja eddig Sarajevóban volt, áttette székhelyét Beogradba, ahol máris megkezdte működését. Nevezett társaságot ezen elhatározásában nagyszámú ügyfele érdeke vezérelte, hogy így igazgatóságának központi fekvésénél fogva alkalma legyen az összes főügynökségekkel, ügynökökkel s felekkel a közvetlen s élénkebb összeköttetést helyreállítani.

A „Herceg-Bosna” a biztosítás minden ágával foglalkozik az összes nagyobb városokban, községekben képviselőkkel rendelkezik és méltó helyet foglal el a legtekintélyesebb biztosító társaságok között.

EZ NOVISAD

Hány footballklub van Noviszádon

Hivatalosan csupán négy jóképességű csapat képviseli a dunaparti metropolis footballcsoportját: a NAK, az OSKV, a Juda Makkabi és a nemrég megalakult Radnicski. Arról azonban — az érdekelteken kívül — csak nagyon kevesen tudnak, hogy ezeken kívül még közel harminc „ifjúsági”, népies néven *mezitlábos klub* fáradozik a football fellendítésén novisadi viszonylatban. Nevezett ifjúsági csapatok hajnali öt órától kezdve késő estig, valamint utcahosszat, tréningmérkőzéseket tartanak, élénken veszélyeztetve a járókelők fejét és egyéb végtagjait. A barátságos mérkőzéseket a „nagy csapatok” pályáinak közvetlen környékén szokták lebonyolítani, belépődíj nélkül. Ebben az ifjúsági sportban csak az a rejtélyes, vajon honnét szerzik be az alapító és működő tagok a klub megindításához szükséges alapdókat? Erre a kérdésre valószínűleg nem tudnának választ adni azok a papák, akik titokban megdézsmált pénztárcáikon keresztül levelezőtagjai ezen ifjúsági csapatoknak...

A Jede iszákoskodik

Noviszád egyetlen és népszerű Edéje, polgári nevén Gerold Ede röpcédula-terjesztő pénteken délelőtti rendőri aszisztencia mellett botorkált végig a Portán. Jede balkarjával a rendőrbé kapaszkodott, míg jobbkezeben játszi könnyedséggel forgatta sétabotját. A lassu előmenetel unalmas perceit vidám, bár kissé akadozó beszélgetéssel tette élvezetessé maga, a rendőr, valamint azon husz gyerek számára, akik önkéntes kíséretül szegődtek. A Templom-udvar közepén Jedét, a röpcédulák legmagasabb patrónusát nekítámasztották egy fának, s ezalatt kocsiért küldtek. Jede a fa, sétabotja és két lába, valamint jobbkeze segítségével nagynehezen egyensúlyi állapotba helyezte magát, miáltal a rendőr két zsebkendővel törölte meg verejtékező homlokát. Öt perc múlva megérkezett a kocsi. Edét ráemelték a kopott bőrülésre, ahonnét halvány mosollyal intett bucsut a nézők igen tekintélyes tömegének, aztán elrobogott, mint egy hamisítatlan gróf. Vagy mint egy Ede.

Revolver, mint mentőöltet

Az egyik helyi tap jótollu munkatársa néhány nappal ezelőtt egy hosszabb éjszakai kiránduláson vett részt, amelyen ősi novisadi szokás szerint közel tizenöt korszakban tett látogatást. A társaság hajnali öt órakor az egyik legvidámabb látogató lakására tért csendes snapszpartira. A népszerű krokiirónak csak a harmadik pohárka snapsznál jutott eszébe, hogy előző este otthon elfelejtett kimaradási engedélyt kérni. Ötperces tanakodás után a házigazda oldotta meg a nagy kérdést ezekkel a szavakkal:

— Nézd fiam, te ujságíró vagy. Mondd, hogy razzján voltál. Az néha eltart reggelig is.

A vádolt belekapaszkodott a szalmaszába, s már rohanni készült, amikor a házigazda egy pillanatra még visszatartotta, s a kezébe nyomott egy revolvert:

— Ha nem hinnének neked, mutasd fel ezt a revolvert is. Mondd, hogy a rendőrség adta.

A szomszédok állítása szerint kitudó kollégánk reggel fél nyolckor harminc lépésszerűen valóssággal lobogtatva a revolvert, ezzel a szavakkal rontott be az ajtón:

— *Razzján voltam! Razzján voltam!* A felesége lesújtó tekintettel nézte végig, aztán csak ennyit mondott:

— *Nem igaz, mert akkor letartóztattak volna...*

Ha nyerni akar,

osztálysorsjegyet

csak **Lustig Lajos** váltóüzletében vásároljon Noviszád, Kr. Alexandra 13.

1. oszt. huzása július 13—14.

Az okszerű mezőgazdaság

és többtermelés előmozdítását célozza a suboticai országos kiállítás

A suboticai nagy vásár és kiállítás mezőgazdasági osztálya általános elvül kimondta, hogy csak az eladásra szánt állatok és termények után fizetendő térdíj. Az eladásra szánt lovak, szarvasmarhák, és öszvérek után térdíj fejében 50—50 dinár fizetendő. Eladás esetén pedig még külön 50 dinár jár darabonként a kiállítás irodájának. Sertés, juh, kecske, baromfi és házi-nyul, valamint kutyák és macskák után 10—10 dinár térdíj és 10—10 dinár eladási jutalék fizetendő. Galambok után 5 dinár térdíj, valamint eladás címén 5 dinár jutalék fizetendő. Nem fizetnek térdíjat azok után a belföldi állatok és termények után, amelyek eladásra szánva nincsenek, s melyeknek a *kiállítása csakis az okszerű mezőgazdaság és többtermelés előmozdítására szolgál.*

A borkiállítás csakis a borkereskedők fizetnek térdíjat a termelők közül pedig csak azok, akik bort eladásra illetve kóstolásra állítottak ki. A vásár területén eladott bor után 2 százalék jutalék fizetendő a vásár és kiállítás igazgatóságának.

A méhészeti méz és viasz kiállításán térdíj nincsen ellenben a vásáron kötött üzletek után 2 százalék jutalék fizetendő.

A halászati, vadászati kiállításnál csakis a kereskedők fizetnek térdíjat. Az erdészeti kiállításnál térdíj nincsen.

Mezőgazdasági gépek után a suboticai nagy vásár és kiállítás általános szabályzatában megállapított térdíjak fizetendők.

Az állatkiállítással kapcsolatban meg

kell jegyezni, hogy külföldről csakis magasabb tenyésztéssel bíró állatok állíthatók ki.

Háziipari termékek, amennyiben nincsenek eladásra szánva, térdíjat nem fizetnek, eladás esetén azonban 2 százalék jutalékot számít fel a vásár igazgatósága.

Minden üzlet, amelyet a vásár területén és a vásárral kapcsolatban kötnek, be kell jelenteni a kiállítás irodájának, amely a fönnt előírt jutalékokat igényelni fogja. Aki ezt elmulasztja, az a többi suboticai vásáron nem vehet részt s erről értesítik a többi vásár igazgatóságait is.

Az állatok etetése.

A vásár és kiállításra elhozott állatok etetéséről a tulajdonostartozik gondoskodni; ebben a tekintetben a kiállítás igazgatósága semminemű intézkedést nem vállal el.

A kiállítási tárgyak és állatok biztosítása.

A kiállítás területén lévő állatok biztosítását kötelezően rendeli el a suboticai nagy vásár és kiállítás igazgatósága, megjegyzi azonban, hogy a kötelező gondosságot a kiállított tárgyak őrzése tekintetében nem fogja elmulasztani.

Kitüntetések.

A suboticai I. Általános Nagy Vásár és Kiállítás a magasabb tenyésztéssel bíró hazai állatokat kitüntetésben fogja részesíteni, megpedig arany, ezüst és bronz-érmeket, valamint diszokleveleket fog köztük kiosztani.

Sport

A NAK footballszakosztálya felkéri a következő játékosait, hogy ma délután pont 5 órakor a NAK pályán levő öltözőjében megjelenni szíveskedjenek: Kovracsek, Martin, Gottwald, Antonics, Peikert, Alekszi, Bertók, Spiller, Breznik, Lerch, Schäffer, Hajdu, Weiss, Paszt II. Ugyancsak felkéretnek a következő urak, hogy d. e. 4 órakor a Karagyorgye pályán a kerület kiküldöttjénél jelentkezzenek, mert a rendezői tisztséget fogják betölteni. Henterle, Spirszicki, Jovanovics, Feleki Pál Göttel és Klemm.

A NAK műkedvelő gárdája ma Stari-Becsén vendég szerepel a következő programmal: 1. „Ofelsége szolgálja” vigjáték, 2. „A bohóc” szavalja: Horvát Böske, 3. Kuplák: Diener Gyula, 4. „Romantika” vigjáték, 5. Népdalok: Topai Imre, 6. „A homokzsák” 1 felvonásos bohózat.

Nemes bírót újabb két hónapra tiltották el mérkőzések vezetésétől. Az ítéletet egy novisadi bíró véleményezésére hozták meg Beogradban. A novisadi bíró nem volt rest oly súlyosan lefestyeni kollégáját, hogy a fenti ítélet meghozatott. Mi mást tegyen egy önkénytelen visszavonulásra kárthatott footballbíró?

A mai program kiemelkedő eseménye a NAK—Vojvodina mérkőzés. A két csapat bár sohasem rivalizált, mégis mint két rivális áll egymással szemben. Hogy mi kölcsönzi ezt a gondolatot a tömegnek alig tudjuk megérteni, még is tény, hogy ez a mérkőzés az egész város közönségét izgatja. Pedig semmiféle fontossággal nem bír, sem a Vojvodinára sem a NAK-ra nem jár semmiféle hátránnyal. Talán a NAK-nak kellene némileg idegeskedni, mert egy esetleges vereség csorbát ejtne utóbbi dicsőségein, de végre egy novisadi csapattól váratlan vereséget szenvedni szégyen-e? Noviszád sportjára minden esetre előnyös a két csapat komoly készülődése. A riválisok közül szenvedjen bármelyik vereséget, Noviszád sportja csak győzhet. — A mérkőzés délután fél 6 órakor kezdődik, előzőleg a Makkabi és a Radnicski mérkőznek egymással. Mindkét mérkőzés a Karagyorgye pályán kerül lejátszásra.

Péter-Pál napja sem maradt program nélkül. Hétfőn, a Nemzeti Színház színészei játszanak a NAK drukkerok csapatával a NAK pályán. A fővárosi mintára rendezett bohém mérkőzésre a színészek így állnak ki: Mihajlovics, Gyorgyevics, Klicsek, Sz. Iajgyics, Dusanovics, Boris, Kozomara, Wenderovics, Jovánovics, (Zsena) Baranov, Radovánov. Tartalék: Piszek és Klemencsics. Leszállított belépő díjak. A mérkőzés kezdete fél 6 órakor.

Novisadi terménytőzsde 1925 június 27. (Hivatalos jegyzések)

Tengeri

bácskai k. k. kötés 177.50, 500 mm
bácskai somboripar. kötés 180, 500 mm
bácskai VII. d. k. kötés 182.50, 200 mm
bácskai fővonal kötés 175, 200 mm
bánati sentai par. kötés 175, 500 mm
szerémi dup. k. kötés 177.50, 100 mm

Buzaliszt

bácskai 6. kenyérliszt kötés 450, 200 mm
Irányzat: lanyha

Szerdától, június hó 24-től kezdve a tőzsde helyisége a Zadrusna Banka új palotájának földszintjén van. (Bejárat a Haltér felől.)

DUNA VIZÁLLÁSA

Június 19-én reggel	—	—	251
Június 20-án	—	—	250
Június 21-én	—	—	248
Június 22-én	—	—	246
Június 23-án	—	—	244
Június 24-én	—	—	236
Június 25-én	—	—	222
Június 26-án	—	—	213
Június 27-én	—	—	208

— A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Lakás kiadó.

Egy három szobás, konyhával és kettő egy szoba-konyhás lakás kiadó.

Cim a kiadóban.

1134—1—3

Piaci árak június 26-án:

Vágómarha la	9.—10.50
Borju	12.—14.—
Sertés	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	200.—250.—
Bárány	9.—11.—
Vágott hal	20.—25.—
Hal	15.—20.—
Hal, apró	10.—14.—
Hizott lud	20.—22.—
Sovány lud párja	120.—150.—
Fiatallud párja	85.—100.—
Kacsa párja	40.—50.—
Pulyka kiló	17.—
Csirke, rántani való	30.—40.—
Tojás	1.—
Muhar széna	1.—
Szalma	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

Nyílt-tér

ÉRTESÍTÉS!

Félreértések elkerülése végett értesítjük feleinket, hogy Diener Gyula ur szolgálatunkból kilépett és a hozzánk hasonló „Adria“ társaság részére vesz fel biztosításokat.

Nevezett társaság 3 év óta áll fenn és így nem téveszthető össze társaságunkkal, mely 1838-ban alakult.

Jadransko Osiguravajuce Društvo
Adria Biztosító Társaság
(Riunione Adriatica di Sicurtà.)

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

EGY nagyobb helyiség RAKTÁRNAK vagy MŰHELYNEK kiadó. Cim Putaki u. 70.

EGY JÓKARBAN levő KÉZI KOCSI olcsón eladó. Cim: Nemačka (Bem) u. 30.

HIRDETÉSEK

Értesítés!

Értesitem a Stevan Radovanov Vojvoda Bojevića ul. 9. alatt levő kereskedő hitelezőit, hogy 8 napon belül nálam jelentkezzenek.

Rumpf Antal
Mileticeva ul. 10. szám.
1158—1—3

Jobb házból való fiuk vasesztergályos, épületlakatos stb.

tanoncoknak

felvételnek.

Bernold Sylvester

Novisad (a gázgyárral szemben.)

Mit nyújt Önnek

PÓSTYÉN
csusz, köszvény, ischias,
izzadmány, női betegségek stb. ellen?

- 1) Legbiztosabban visszazserzi az egészséget a 67° C. radioaktív iszapfürdők által.
- 2) Már 55 ék-ért kap kitünő lakást és ellátást.
- 3) Élvezi amellyel a legjobb gyógyparkot a Vág folyó mentén, elsőrendű koncertekkel és mulatsággal.
- 4) Házi kurára minden gyógytárban és drogueriában olcsó pénzen kap iszapkockákat és kompresszeket.

Felvilágosításokkal szolgál:

Pelikán Lipót, V.-Bečkerek.

Főraktár:

Grossinger gyógyszerész,
1047 Novisad, Főtér. 1—3

Ujjonnan épült

lakás kiadó

Bővebb Pašičeva ulica 21.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó apa, nagyapa, dédapa, após és nagybácsi

Schirschinger Rudolf
magánzó

f. hó 27-én, szombaton d. e. 5 órakor életének 88. évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt.

Temetése f. hó 28-án, vasárnap d. u. 5 órakor lesz a Magyar-utca 43. számú gyászházban a rom. kath. vallás szertartásai szerint.

Az engesztelő gyászmise július 4-én egyenyed 8 órakor a plébánia templomban lesz megtartva. Novisad, 1925. június 28.

BÉKE PORAIRA!

A gyászoló család.

Egy ügyes

vasaló leány

felvétetik

Kapmajer Mihályné vasaló és tisztító intézetében, Futaki ut 43. sz. 1139—1—3

Eladó

egy 8-as MÁV cséplőszekrény, ujonnan felépítve, kedvező áron

Osvald Ferdinandnál
Bačka-Palánka.

Mérlegképes főkönyvelő

vállal mérlegkészítést, könyvlefejtést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, üzletek, vállalatok liquidálását, állandó órákönyvelést s a könyvvitelnek gyakorlati tanítását. 818 Cim a kiadóban. 1-8

Tüzifa 50 %-al olcsóbb

Keményfa hulladék, 1 waggon 10.000 kilogramm (cca 5 öl) ára 2360 dinár, franko Novisad. — Más állomásra a fuvarkülönbözet 1154-1-6 felszámítva. — Megrendelhető:

Pessing Jaques-nál, Novisad Slovačka u. 9.

ÉRTESÍTÉS.

1174—1—2

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy Vojvoda Bojovića ulica 9. szám alatt

vegyeskereskedést nyitottam.

Elsőrendű áru, szolid kiszolgálás. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem. — Kiváló tisztelettel RUMPF ANTAL.

Nagyvásár és kiállítás 1925. augusztus 22-től 31-ig
Suboticán.

A subotici Nagyvásár és Kiállításon részt fog venni az egész SHS királyság mezőgazdasági és ipara. A kiállítás mezőgazdasági osztályán a legjobb mezőgazdasági termékek, a legkiválóbb tenyésztett állatok kerülnek bemutatásra, azonkívül a leghasznosabb traktorok és szántóvetőgépek kerülnek kiállításra. A kiállítás időtartama alatt szántókeversenyek, lövészek és különféle mezőgazdasági kongresszusokat tartunk.

Külföldi importeurok nagy számban fognak megjelenni. Vásári igazolványokat kiad városokban minden SHS kereskedelmi kamara és érdekképviselet, kisebb községekben minden jegyző. Külföldieknek minden SHS követség és konzulátus.

Belföldieknek a vásári igazolványokért 30 dinárt, a külföldieknek 80 dinárt kell fizetni. Visum ára 20 dinár.

A vásár és kiállítás 36.000 négyszög méternyi területen lesz elhelyezve, amely méreteinél fogva nagyon alkalmas vásár céljaira.

Suboticától 20 percre fekszik a klimatikus Palić fürdőhely.

Jelentkezni lehet az ipari kiállításra július 15-ig, a mezőgazdasági kiállításra július 31-ig.

Minden kereskedő, mezőgazda kérjen jelentkezési lapot és azt küldje el a következő címre:

I. Általános Subotici Nagyvásár és Kiállítás.

Táviratcim: IZLOŽBA. — Telefon 302. 1175—1—0

Egy igen jó forgalmu

vaskereskedés

a központban eladó. A vevő a házat is bérbe kaphatja.

Elsőrangu, 35 HP.

szívógáztraktor

48, cséplővel, elevátorral komplett felszerelve, keveset használt, eladó.

Egy igen jömeneteli

vendéglő

kasinóval, üzemben levő mozival, leltárral együtt jutányos áron eladó. Vétel esetén azonnal átvehető.

Bővebbet:

Bernhardt Nándornál

1183 Temerin. 1—1

GUMBINGER FERENC

gépgyár és javítóműhely. Novisad, Darányi-telep. ☎ Postafiók 87.

Csapágyak, tengelyek, szijkerek, transportcsigák stb. készítése minden méretben. Tűzszekrények, csőfalak és mindennemű kazánjavítás. Hengerrovtkolás pontosan és jutányosan. (976—1—12)

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Olcsó szalmakalapok

nagy választékban. Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez Tanuló leány felvétetik.

Kiadó

egy új épület, ötméter hosszú festett szobával. Lakás július hó 1-én átvehető a Darányi-telepen, első utca Bővebbet Gajeva ul. (Könyök u.) 10. szám alatt. 1170—1

Használja fel az alkalmat

csak ma, június 28-án és holnap 29-én veszek

műfogakat

és fogsorokat a legjobb árak mellett. Cim: Kraljica Marija-szálloda 42-es szoba. — Csak délután 2-től este 6 óráig.

Lakatos

(szerszám készítő) felvétetik.

„Iris“ fém és pléháru gyár

A temerini kapunál, a kanálison túl.

Jó szerémi bor!

12 Din. literenkint

a házon kívül, Darányi-telepen

Thomasz-vendéglőben.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

Irodának

alkalmas szobát vagy helyiséget keresek augusztus 1-re. Cim:

Kardos hirdetővállalatnál, Novisad, Kr. Petra u. 19. 1159—1—2

Megvételre keresünk egy teljesen használható állapotban levő 48 colos magányos

cséplő szekrényt,

bármilyen gyártmányut.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde Novi Sad, 1137 Jovan Aranyieva 8. 2—0

ÖSSZECSUKHATÓ

KERTISZÉKEK

kaphatók és egyéb polgári butorok

Lenkey asztalosnál

NOVISAD,

Uszpenszka u. 12. szám. 806—1—8